EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1936

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl aštuntojo, devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl aštuntojo, devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo Europos plėtros fondų 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Komisijos atsakymus į tuometiniam už Tarptautinį bendradarbiavimą ir vystymąsi atsakingam Komisijos nariui N. Mimicai raštu pateiktus klausimus, susijusius su 2019 m. lapkričio 28 d. Biudžeto kontrolės komiteto klausymu,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnį, 100 straipsnio trečią įtrauką ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0057/2020),

A. kadangi pagrindinis vystomojo bendradarbiavimo tikslas yra sumažinti skurdą ir ilgainiui jį panaikinti, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 208–210 straipsniuose;

B. kadangi Sąjunga turi dėti kuo daugiau pastangų siekdama užtikrinti, kad jos lėšos ir veiksmai, ypač investuojant šalyse, kurias valdo nedemokratiniai režimai, visada būtų naudingi žmonėms, kuriems jų reikia, o ne valdymo struktūroms;

C. kadangi bendras tikslas tebėra oficialiai paramai vystymuisi (OPV) skirti 0,7 % bendrųjų nacionalinių pajamų ir pritraukti privatų finansavimą;

D. kadangi darnaus vystymosi tikslų integravimas ir Paryžiaus susitarimo dėl klimato įgyvendinimas yra pagrindiniai tikslai, kurių reikia siekti taikant bendradarbiavimo priemones;

E. kadangi tvarumas yra labai svarbus siekiant nustatytų tikslų ir rezultatų, ypač ilgalaikio paramos vystymuisi poveikio;

F. kadangi principas „nė vieno nepalikti nuošalyje“ yra Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. pagrindas;

G. kadangi 2017 m. priimtame Europos konsensuse dėl vystymosi numatyta bendra Sąjungos institucijų ir valstybių narių vystymosi politikos sistema;

H. kadangi Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo suderinimas su pačių šalių partnerių vystymosi prioritetais yra pagrindinis Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. elementas;

I. kadangi reikėtų nuolat vertinti įvairių išorės politikos krypčių nuoseklumą ir papildomumą, ypač kai kelios politikos kryptys įgyvendinamos vienoje šalyje partnerėje, siekiant skatinti sinergiją, mažinti kompromisus tarp tų esamų politikos krypčių ir kuo labiau vengti nereikalingos administracinės naštos;

J. kadangi siekiant išvengti veiklos dubliavimo, užtikrinti veiksmingą kontrolę, rizikos pasidalijimą, atsakomybę už rezultatus, atspindinčius tikrą indėlį, ir pagalbos veiksmingumą, taip pat siekiant stiprinti gebėjimus panaudoti paramą vystymuisi paramą gaunančiose šalyse, itin svarbus geras bendradarbiavimas ir veiklos koordinavimas su kitais donorais ir tarptautinėmis finansų įstaigomis;

K. kadangi galutinė atsakomybė už Europos plėtros fondų (EPF) pagal sąskaitas atliktų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą ir už EPF finansinės stebėsenos ir atskaitomybės proceso priežiūrą tenka Komisijai;

L. kadangi skaidrumas, atskaitomybė ir deramas stropumas laikantis žmogaus teisių yra būtinos demokratinės priežiūros ir veiksmingos paramos vystymuisi sąlygos;

M. kadangi Sąjungos išorės intervencijos nukreipiamos per tarptautines organizacijas, naudojančias Sąjungos fondų lėšas arba kartu su Sąjunga bendrai finansuojančias projektus, o tai reiškia, kad susiduriama su priežiūros ir valdymo iššūkiais;

N. kadangi 79-iose valstybėse taikomi įvairiausi įgyvendinimo metodai, atspindintys tarpvyriausybinį EPF pobūdį, įskaitant sudėtingas konkursų ir sutarčių skyrimo taisykles ir procedūras;

O. kadangi parama biudžetui yra pagrindinis pokyčius skatinantis ir svarbiausius vystymosi uždavinius padedantis spręsti veiksnys, tačiau jai būdinga didelė patikos rizika ir ji turėtų būti teikiama tik tuo atveju, jei valstybė paramos gavėja prieš gaudama paramą biudžetui yra pajėgi užtikrinti pakankamo lygio skaidrumą, atsekamumą, atskaitomybę, teisinės valstybės principų laikymąsi ir pagarbą žmogaus teisėms bei veiksmingumą;

P. kadangi skaidrumo didinimas ir kova su korupcija bei sukčiavimu yra labai svarbūs siekiant, kad Sąjungos paramos biudžetui operacijos būtų sėkmingos;

Q. kadangi EPF veikla įgyvendinama sudėtingomis aplinkybėmis, susiduriant su didele pasikartojančia geopolitinio arba institucinio pobūdžio rizika;

R. kadangi išorės veiksniai, turintys įtakos deramam EPF veiklos įgyvendinimui, gali sumenkinti arba sugriauti vystymosi srityje įdėtas pastangas;

S. kadangi Sąjungos parama valdymui – esminis paramos vystymuisi elementas, siekiant generuoti veiksmingas valdymo reformas;

T. kadangi dabartinės migracijos krizės neturi užgožti migracijos bangų, kurios yra susijusios su demografiniais poslinkiais ir ilgainiui reikalauja skirtingo atsako;

U. kadangi siekiant veiksmingiau teikti pagalbą labai svarbu supaprastinti įgyvendinimo procesus;

V. kadangi itin svarbu propaguoti Sąjungos matomumą, užtikrinti strateginį Sąjungos išorės finansinės pagalbos priemonės naudojimą, informuoti apie Sąjungos finansavimą ir skleisti Sąjungos vertybes teikiant visų formų paramą vystymuisi;

Patikinimo pareiškimas

Europos plėtros fondų (aštuntojo–vienuoliktojo EPF) finansinis ir projektų įgyvendinimas 2018 m.

1. pažymi, kad vienuoliktasis EPF sudaro 65 % Komisijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinio direktorato (DEVCO GD) portfelio; pažymi, kad 2018 m. EPF įsipareigojimai pasiekė 4 959 mln. EUR ir viršijo metinį tikslą – 4 537 mln. EUR (arba 109,3 % pradinio tikslo, palyginti su 95 % 2017 m.), o EPF mokėjimai sudarė 4 124 mln. EUR (t. y. įvykdymo lygis buvo 98,2 % metinio tikslo – 4 200 mln. EUR, palyginti su 98,89 % 2017 m.); be to, pažymi, kad 2018 m. Europos investicijų banko (EIB) įsipareigojimai sudarė 880 mln. EUR (iš kurių 800 mln. EUR susiję su Investicine priemone), o EIB mokėjimai sudarė 555 mln. EUR (iš kurių 525 mln. EUR atlikta pasitelkiant Investicinę priemonę);

2. palankiai vertina nuolatines DEVCO GD pastangas sumažinti seną išankstinį finansavimą ir senus nepanaudotus įsipareigojimus, laikantis tikslinio 25 % rodiklio; pažymi, kad DEVCO GD savo 25 % tikslą viršijo EPF seną išankstinį finansavimą sumažinęs 40,33 % (43,79 % – kitoms pagalbos sritims) ir EPF senus nepanaudotus įsipareigojimus sumažinęs 37,10 % (39,71 % – kitoms pagalbos sritims);

3. ragina DEVCO GD toliau dėti pastangas, susijusias su senomis nebegaliojančiomis EPF sutartimis, nes, kaip ir 2017 m., mažesnė nei 15 % tikslinė vertė nebuvo pasiekta, nepaisant naujos DEVCO GD nustatytos procedūros (17,27 % – nedidelis, bet nepatenkinamas pagerėjimas, palyginti su 18,75 % 2017 m.); pažymi, kad ši pagrindinio veiklos rezultatų rodiklio (PVRR) mažesnė negu 15 % tikslinė vertė likusioms DEVCO GD operacijoms buvo pasiekta ir sudaro 13,88 %;

4. apskritai apgailestauja dėl to, kad šių mažinimo pastangų rezultatai yra blogesni, palyginti su kitomis DEVCO GD intervencijos ir atsakomybės sritimis, t. y. senų EPF išankstinio finansavimo ir nepanaudotų įsipareigojimų mažinimo lygis yra žemesnis arba tikslai nepasiekti senų nebegaliojančių EPF sutarčių atveju; vis dėlto pripažįsta, kad EPF veiklos sudėtingumas gali trukdyti pasiekti PVRR tikslines vertes, visų pirma susijusias su užbaigimo procedūromis, ir todėl tampa sudėtingiau išduoti vykdomuosius raštus sumoms išieškoti;

5. ragina DEVCO GD prioriteto tvarka kuo greičiau užbaigti likusias aštuntojo ir devintojo EPF operacijas;

Finansinių ataskaitų patikimumas

6. palankiai vertina tai, jog Audito Rūmai savo metinėje ataskaitoje dėl veiklos, kuri 2018 finansiniais metais buvo finansuojama aštuntojo, devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo EPF lėšomis, nustatė, kad galutinės metinės finansinės ataskaitos visais esminiais aspektais teisingai atspindi EPF finansinę būklę 2018 m. gruodžio 31 d. ir kad tą dieną pasibaigusiais metais vykdytų jų operacijų rezultatai, pinigų srautai ir grynojo turto pokyčiai atitinka EPF finansinio reglamento nuostatas ir tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais grindžiamas apskaitos taisykles;

Pagal sąskaitas atliktų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

7. palankiai vertina Audito Rūmų nuomonę, kurioje nurodoma, kad pagal 2018 m. sąskaitas gautos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos;

8. reiškia vis didesnį susirūpinimą Audito Rūmų neigiama nuomone dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo, nes pagal sąskaitas atliekamos išlaidos reikšmingai paveikiamos vis didesnio klaidų skaičiaus;

9. yra labai susirūpinęs dėl to, kad pagal aštuntojo, devintojo, dešimtojo ir vienuoliktojo EPF sąskaitas patvirtintų išlaidų labiausiai tikėtinas klaidų lygis antrus metus iš eilės vėl padidėjo iki 5,2 % (palyginti su 4,5 % 2017 m., 3,3 % 2016 m., 3,8 % 2014 m. ir 2015 m., 3,4 % 2013 m. ir 3 % 2012 m.); tikisi, kad Komisija apsvarstys priežastis ir imsis reikiamų veiksmų siekdama pakeisti šią didėjančio klaidų lygio tendenciją;

10. pažymi, kad dalį Audito Rūmų nustatyto labiausiai tikėtino klaidų lygio galėjo lemti labai didelis darbo krūvis dėl nepakankamo darbuotojų skaičiaus, ypač sunkumų patiriančiose delegacijose;

11. mano, kad pasiekus tokį labiausiai tikėtiną klaidų lygį labai svarbu toliau investuoti į darbuotojų informuotumą ir mokymą; ragina Komisiją rasti būdų, kaip išspręsti nepakankamo darbuotojų skaičiaus problemą, ypač sunkumų patiriančiose delegacijose;

12. pažymi, kad Jungtinės Karalystės išstojimas iš Sąjungos neturi jokio poveikio 2018 m. EPF finansų valdymui ir kad 2018 m. EPF finansinėse ataskaitose teisingai nurodyta išstojimo proceso padėtis;

13. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad iš 125 Audito Rūmų peržiūrėtų mokėjimo operacijų 51 operacija (arba 41 %) buvo paveikta klaidų, ypač iš 39 mokėjimų, kuriuose buvo kiekybiškai įvertinamų klaidų, 9 mokėjimai (23 %) buvo galutinės operacijos, patvirtintos atlikus visas *ex ante* patikras; ragina Komisiją iš esmės pagerinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą ir užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į *ex ante* patikras;

14. pažymi, kad dėl panaikintų dešimtojo EPF projektų lėšų, kurios perkeltos į vienuoliktojo EPF veiklos rezervą, nekils jokių iždo problemų, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Sąjungos, ir kad poveikis kiekvienos valstybės narės įnašui bus apskaičiuojamas proporcingai jos pradiniam įnašui į EPF;

15. yra labai susirūpinęs dėl to, kad, nepaisant vienas po kito DEVCO GD įgyvendintų taisomųjų veiksmų planų, nustatytų klaidų tipologija iš esmės yra panaši į ankstesnių metų klaidų tipologiją, t. y. trūksta svarbiausių patvirtinamųjų dokumentų (36,6 %), šiurkščiai nesilaikoma viešųjų pirkimų taisyklių (27,1 %), apmokamos nepatirtos išlaidos (22,7 %), pagal DG DEVCO likutinio klaidų lygio tyrimą pritaikytas likutinis klaidų lygis (5,4 %), netinkamos finansuoti išlaidos (4,3 %) ir kitų rūšių klaidos (3,9 %), paramos gavėjų viešųjų pirkimų nuostatų nesilaikymas ir netinkamos finansuoti išlaidos;

16. pažymi, kad daugiausia klaidų padaryta atliekant operacijas, susijusias su programų sąmatomis, dotacijomis, susitarimais dėl įnašų su tarptautinėmis organizacijomis bei susitarimais dėl įgaliojimų su Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo agentūromis, o ne su kitomis pagalbos priemonėmis;

17. yra labai susirūpinęs dėl šios pasikartojančios padėties, nepaisant DEVCO GD vienas po kito parengtų taisomųjų veiksmų planų, ypač kai kiekybiškai įvertinamos klaidos parodo tarptautinių organizacijų atliekamų patikrų trūkumus; primygtinai ragina Komisiją nenuvertinti tokių klaidų, kurios galėtų reikšti pažeidimus, pvz., sukčiavimą, rimtumo ir skubiai pašalinti minėtus nuolat pasikartojančius trūkumus, aiškiai pranešti apie konkrečius sunkumus, su kuriais susidurta įgyvendinant veiksmų planą, ir prireikus tinkamai bendradarbiauti su Audito Rūmais ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF);

Stebėsenos ir patikinimo sistemų veiksmingumas

18. yra itin susirūpinęs tuo, kad Komisija prieš patvirtindama ir priimdama išlaidas turėjo pakankamai informacijos, jog užkirstų kelią kiekybiškai įvertinamoms klaidoms, jas nustatytų ir ištaisytų ir kad pasinaudojus turima informacija labiausiai tikėtinas klaidų lygis būtų buvęs 1,3 procentinio punkto mažesnis; taip pat pabrėžia, kad išorės auditoriai nenustatė tam tikrų operacijų, kuriose buvo klaidų, ir šios operacijos sudarė 1,1 procentinio punkto;

19. tikisi, kad DEVCO GD kruopščiau naudosis turima valdymo informacija ir nuosekliau taikys savo bendrą kontrolės sistemą (*ex ante* patikras ir išorės auditą arba išlaidų patikrinimą); pabrėžia, kokios svarbios nuolatinės DEVCO GD pastangos tobulinti prevencinių kontrolės priemonių taikymą, visų pirma dėmesį skiriant didelės rizikos sritims, susijusioms su netiesiogiai per tarptautines organizacijas ir plėtros agentūras valdomomis lėšomis ir tiesiogiai valdomomis dotacijomis, ir ragina DEVCO GD tęsti šią veiklą;

20. atkreipia dėmesį į DEVCO GD septintąjį likutinio klaidų lygio tyrimą, kurį atlikus likutinis klaidų lygis tapo 0,85 % mažesnis už Komisijos nustatytą 2 % reikšmingumo ribą; vis dėlto pažymi, kad naudota metodika keletą metų buvo grindžiama labai nedideliu operacijų patikrų vietoje skaičiumi bei neišsamiomis viešųjų pirkimų procedūrų patikromis, ir ragina DEVCO GD glaudžiai bendradarbiauti su Audito Rūmais siekiant pagerinti klaidų lygio vertinimo patikimumą;

21. vis dėlto pažymi, kad operacijų, vykdytų srityse „dotacijos vykdant tiesioginį valdymą“ ir „netiesioginis valdymas su paramą gaunančiomis šalimis“, išorės auditų rezultatai rodo, kad atitinkamai 4,64 % ir 3,77 % visos audituotos sumos buvo pripažinti neatitinkančiais reikalavimų, todėl dėl šios padėties nebuvo pateiktos diferencijuotos išlygos; prašo DEVCO GD pateikti kitą išsamų loginio pagrindo, taikyto šiais dviem atvejais, paaiškinimą;

22. primena, kad išlyga yra pagrindinis atskaitomybės struktūros elementas ir todėl ji yra DEVCO GD patikinimo grandinės prevencinė ir skaidrumo priemonė, atspindinti tebepasitaikančius arba likusius ir atsiradusius trūkumus, su kuriais susiduriama pagrindiniame biure arba Sąjungos delegacijose;

23. ragina DEVCO GD, vadovaujantis nauju vidaus kontrolės standartų rinkiniu, palaipsniui stiprinti savo patikinimo grandinę daugiau dėmesio skiriant tiek asmeninėms kompetencijoms ir atsakomybei atliekant kontrolieriaus vaidmenį, tiek sukčiavimo rizikai;

24. pažymi, kad likutinio klaidų lygio tyrimas tapo DEVCO GD rizikos vertinimo, kontrolės ir audito strategijos bei patikinimo grandinės pagrindu, tačiau ragina DEVCO GD užtikrinti didesnį metodinių standartų, naudojamų atliekant likutinio klaidų lygio vertinimą, nuoseklumą ir prireikus tokiais klausimais konsultuotis su Audito Rūmais;

25. atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai ir DEVCO GD naudoja skirtingus metodus: Audito Rūmai daugiausia dėmesio skiria vykdomoms operacijoms arba negalutiniams klaidų lygiams mokėjimų lygmeniu, o DEVCO GD – užbaigtoms operacijoms; mano, kad šis vertinimo metodikos dvilypumas neturėtų lemti dviprasmiškos operacijų tvarkingumo ir teisėtumo vizijos, kuri taip pat užkirstų kelią kelerių metų rezultatų palyginamumui, ir nori tai pabrėžti;

26. tikisi, kad visi suinteresuotieji subjektai vengs konkuruojančių apskaičiuoto klaidų lygio vertinimo metodikų pagrindimų, kad būtų galima pateikti patikimą ir realistiškesnį padėties vaizdą bei padidinti pasitikėjimą ir sąžiningumą, susijusius su atliktu kontrolės darbu ir bendromis kontrolės sistemomis; taip pat pabrėžia tai, kad turėtų būti tinkamai persvarstyta apskaičiuotųjų su rizika susijusių sumų užbaigiant programas koncepcija, naudojama teikiant įvairias ataskaitas, pvz., DEVCO GD metinę veiklos ataskaitą arba Komisijos metinę valdymo veiklos rezultatų ataskaitą;

27. ragina DEVCO GD toliau dėti pastangas, kad būtų veiksmingiau įgyvendinama jo kontrolės sistema ir PVRR, visų pirma PVRR Nr. 21 dėl *ex ante* kontrolės metu užkirsto kelio nepagrįstai išmokėti sumas, ir PVRR Nr. 25 dėl išorės audito metu nustatytų netinkamų finansuoti sumų; pažymi, kad siekiant grąžinti nepagrįstas išmokas išduoti vykdomieji raštai 18,22 mln. EUR sumai išieškoti;

28. mano, kad labai svarbu dėmesį skirti didelės rizikos sritims, susijusioms su netiesiogiai per tarptautines organizacijas ir nacionalines plėtros agentūras valdomomis lėšomis ir tiesiogiai valdomomis dotacijomis, ir kad su šiomis dviem veiklos sritimis susijusi rizikos riba turėtų būti padidinta;

29. pažymi, kad 2018 m. buvo paskelbtos dvi išlygos, visų pirma pakartota išlyga dėl Afrikos taikos priemonės, kuri iš pradžių buvo paskelbta 2015 m. ir atspindi esamus institucinius ir valdymo trūkumus, nes Afrikos taikos priemonė nėra pakankamai veiksminga siekiant apsaugoti EPF išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą;

30. pažymi, kad 2018 m. buvo atliekama 19 sukčiavimo tyrimų;

Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis, Sąjungos vystymosi agentūromis ir nevyriausybinėmis organizacijomis

31. pažymi, kad 2018 m. EPF mokėjimai projektams, įgyvendinamiems taikant netiesioginį valdymą kartu su tarptautinėmis organizacijomis ir plėtros agentūromis, sudarė atitinkamai 1074 mln. EUR ir 201 mln. EUR (iš jų 347 mln. EUR skyrė Jungtinės Tautos); pažymi, kad 2,6 mlrd. EUR skirta iš bendrojo biudžeto;

32. susirūpinęs pažymi, kad operacijų su tarptautinėmis organizacijomis atveju 33 iš 61 audituoto sandorio (arba 54 %) yra kiekybiškai įvertinamų klaidų, o tai sudaro 62,5 % 2018 m. įvertinto klaidų lygio;

33. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad tarptautinės organizacijos ir vėl laiku nepateikė patvirtinamųjų dokumentų, o tai sutrukdė Komisijai ir Audito Rūmams atlikti griežtus auditus; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, jog informacija iš atitinkamų tarptautinių organizacijų būtų gaunama laiku, kad Audito Rūmai galėtų pateikti išsamius ir tikslius duomenis;

34. susirūpinęs pažymi, kad daug EPF sutarčių skirta labai nedideliam nacionalinių plėtros agentūrų skaičiui, todėl kyla Sąjungos plėtros politikos pakartotinio nacionalizavimo rizika, o tai prieštarauja su didesniu Sąjungos išorės politikos integravimu susijusiems interesams;

35. ragina Komisiją sustiprinti ir konsoliduoti viešųjų pirkimų ir sutarčių skyrimo procedūrų stebėseną siekiant išvengti bet kokios rizikos, kad labai nedaug viešųjų ar pusiau privačių agentūrų monopolizuotų didelę dalį besivystančiose šalyse įgyvendinamų EPF projektų ir darytų vis didesnę įtaką Sąjungos vystymosi, bendradarbiavimo ir kaimynystės politikai, nes tai gali kelti pavojų Sąjungos politikos nepriklausomumui; ragina Komisiją stiprinti ir plėsti bendradarbiavimą taip pat ir su kitais viešaisiais ir privačiais subjektais, pvz., keliomis vystymosi srityje veikiančiomis NVO;

36. rekomenduoja Komisijai daugiau dėmesio skirti EPF srities bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis, Sąjungos vystymosi agentūromis ir NVO skatinimui; reiškia susirūpinimą dėl netinkamo ir nepakankamo EPF veiklos matomumo visuomenei;

37. primena tai, kad subjektai, kuriems pavesta naudoti Sąjungos lėšas, iš esmės turi laikytis patikimo finansų valdymo ir skaidrumo principų; pabrėžia, kad bet kuris subjektas turi visapusiškai bendradarbiauti siekdamas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir, kaip reikalaujama lėšų gavimo sąlygose, privalo suteikti būtinas teises ir prieigą, kurių reikia atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Audito Rūmams ir OLAF;

38. ragina Komisiją:

i) griežtai laikytis pirmiau minėtų Sąjungos lėšas naudojančių subjektų pareigų ir prievolės pateikti Audito Rūmams ir OLAF visus prašomus dokumentus, kurių reikia auditui užbaigti, ir tai taikyti įnašų ir pagrindų susitarimuose;

ii) nuolat kreipti dėmesį į ramsčių vertinimo reikalavimus ir tarptautinių organizacijų bei NVO, susijusių su šiuo bendradarbiavimo trūkumu, ataskaitas, kad būtų galima įvertinti jų atskaitomybės priemonių tinkamumą; persvarstyti susijusias nuostatas ar įgaliojimus peržiūrint ramsčių vertinimo metodiką, kad ji atitiktų EPF finansinį reglamentą; ragina jei reikia pritaikyti esamus galiojančius įgaliojimo susitarimus šiems tarptautiniams subjektams;

iii) pažymi, kad vis dar esama poreikio taikyti sistemingesnį požiūrį į informavimą apie Sąjungos dotacijomis finansuojamą veiklą siekiant didinti Sąjungos matomumą ir finansavimo grandinės skaidrumą bei griežtinti atskaitomybę ir išsamų patikrinimą žmogaus teisių srityje; ragina Komisiją į pagrindų susitarimus įtraukti prievolę vadovaujančiai agentūrai užtikrinti Sąjungos matomumą su kitais donorais įgyvendinamuose projektuose; ragina Komisiją praėjus keleriems metams nuo bendrai finansuojamų projektų užbaigimo atlikti imtimi grindžiamą kontrolę vietoje, siekiant patikrinti tolesnį EPF intervencinių priemonių poveikį ir imtis reikiamų veiksmų, kad būtų užtikrintas ilgalaikis jų operacijų poveikis;

Sąjungos biudžeto parama

39. pažymi, kad 2018 m. EPF įnašas į paramos biudžetui veiklą siekė 881,9 mln. EUR, iš kurių 858,6 mln. EUR buvo nauji įsipareigojimai (pagal 96 paramos biudžetui sutartis geografiškai aprėpiant 56 šalis partneres); pažymi, kad užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT) priklausančioms 14 valstybių iš EPF buvo išmokėta 92,9 mln. EUR – tai yra 18 paramos biudžetui sutarčių;

40. su džiaugsmu pažymi, kad Užsachario Afrika yra didžiausia paramos biudžetui gavėja (jos dalis – 41 %) ir kad atitinkamos sutartys buvo susijusios su valstybės atsparumu ir statybos darbais; taip pat pažymi, kad mažas pajamas gaunančių šalių dalis padidėjo iki 38 %, palyginti su 31 % 2015 m., ir kad mažesnes nei vidutines pajamas gaunančios šalys, kurioms tenka 47 % visų dabartinių įsipareigojimų, yra didžiausios paramos biudžetui gavėjos;

41. primena, kad parama biudžetui yra investicija į Sąjungos šalių partnerių viešąją politiką ir sistemas ir kad jos pagrindiniai principai yra įgyvendinti reformas ir padėti siekti darnaus vystymosi tikslų; pažymi, kad teikiant Sąjungos paramą biudžetui turi būti vadovaujamasi tarptautiniu mastu sutartais Pusano veiksmingumo principais, pvz., šalių partnerių politinės atsakomybės, dėmesio rezultatams, įtraukties ir atskaitomybės principais;

42. pažymi, kad Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėse ir UŠT išmokos daugiausia mokamos nustatyto dydžio dalimis; vis dėlto mano, kad kintamo dydžio dalys galėtų būti geresnis svertas siekiant stiprinti politiką ir politinį dialogą su šalimis partnerėmis dėl pagrindinių reformų, kurias reikia įgyvendinti; mano, kad išmokėjimo nustatyto ir kintamo dydžio dalimis būdai turėtų būti pagrįsti rezultatais ir remtis pakankamais kokybiniais duomenimis, kad būtų galima įvertinti padarytą pažangą; mano, kad išmokų veiksmingumo kriterijai yra pagrindinis paramos biudžetui veiklos valdymo veiksnys;

43. ragina vykdyti atidžią stebėseną ir išsamų politinį dialogą su šalimis partnerėmis tikslų, pažangos siekiant sutartų rezultatų ir veiklos rodiklių klausimais; dar kartą ragina Komisiją geriau apibrėžti ir įvertinti numatomą poveikį vystymuisi ir ypač pagerinti kontrolės mechanizmą, susijusį su paramą gaunančios valstybės elgesiu korupcijos, pagarbos žmogaus teisėms, teisinės valstybės ir demokratijos srityse; tebėra labai susirūpinęs dėl to, kad Sąjungos parama biudžetui gali būti naudojama paramą gaunančiose šalyse, kuriose demokratinė kontrolė yra ribota arba jos visai nėra;

44. pažymi, kad apskritai šiek tiek sumažėjo rizikos, susijusios su 2018 m. parama biudžetui, suvokimas; vis dėlto pabrėžia, kad korupcijos, viešųjų finansų ir vystymosi srities rizika išlieka didžiausia rizika, nors pastebima makroekonominės rizikos didėjimo tendencija;

45. pritaria tam, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama pažangai, padarytai viešųjų finansų valdymo, biudžeto skaidrumo ir demokratinės kontrolės bei priežiūros įstaigų srityse, taip pat makroekonominėms sąlygoms šalyse partnerėse, siekiant optimizuoti gebėjimų stiprinimą; ragina Komisiją sistemingai stebėti vykdomas reformas bei pasiektus rezultatus ir taip parodyti, kad Sąjungos parama biudžetui veiksmingai prisideda prie paramą gaunančių šalių vystymosi darbotvarkės ir didina jų demokratinę atsakomybę;

46. nurodo, kad reikia sustiprinti atitinkamas stebėsenos priemones siekiant įvertinti, kaip parama biudžetui padėjo geriau sutelkti vidaus pajamas ir gerinti susijusias reformas; su džiaugsmu pažymi, kad vidaus pajamų sutelkimas 2018 m. sudarė 19 % kintamo dydžio dalių vertės (palyginti su 3 % 2014 m.); ragina DEVCO GD savo paramos biudžetui ataskaitose toliau reguliariai teikti informaciją apie paramos biudžetui sutarčių naudojimą, siekiant sutelkti vidaus pajamas;

47. tačiau ragina DEVCO GD savo politiniame dialoge griežtai įvertinti riziką, susijusią su pelno mokesčio vengimu, mokesčių slėpimu ir neteisėtais finansiniais srautais, ypač darančiais poveikį besivystančioms šalims; ragina DEVCO GD įvertinti fiskalinį poveikį ir padėti nustatyti į investicijas nukreiptus tikslus;

Su EPF paramos įgyvendinimu susijusi rizika ir sunkumai

48. reiškia didelį susirūpinimą dėl rizikos, kad EPF gali būti priversti reaguoti į darbotvarkes, kurios neatitinka jų pirminio skurdo mažinimo tikslo ir kurių neįmanoma suderinti su pagrindinėmis EPF vertybėmis, ir dėl to gali kilti pavojus pakenkti ligšioliniams pasiekimams; su susirūpinimu atkreipia dėmesį į nukreipimo riziką ir ragina Komisiją į tai atsižvelgti rengiant projektus ir programas, laikantis politikos suderinamumo vystymosi labui; ragina Komisiją būsimas paramos programas atrinkti atsižvelgiant į pagrindines EPF vertybes ir apsvarstyti galimybę nutraukti subsidijas programoms, kurias įgyvendinant nukrypstama nuo tų vertybių;

49. pabrėžia tai, kad EPF neturėtų peržengti savo taikymo sričių ir kad naujiems iššūkiams atremti skirtų naujų tarpusavio sąsajų kūrimas neturėtų trukdyti siekti kitų vystymosi tikslų;

50. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti gerai veikiančių paramos programų tobulinimui ir išlaikymui ir tai akcentuoti; ragina Komisiją užtikrinti, kad žiniasklaidoje būtų plačiau informuojama apie geriausią praktiką ir sėkmės istorijas ir kad jos būtų labiau matomos;

51. atkreipia dėmesį į itin didelę riziką tvarumui, skaidrumui ir geram koordinavimui, kurią Sąjunga siekia pašalinti finansuodama paramą vystymuisi, atsižvelgiant į tai, kad Afrikoje labai padaugėjo naujų donorų ir naujų dalyvių, pvz., Rusija ir Kinija; ragina Komisiją siekti geriau suderinti tarptautinį bendradarbiavimą su pačių šalių partnerių vystymosi prioritetais;

52. mano, kad migracijos ir paramos vystymuisi klausimo santykis kartu su saugumo ir vystymosi bei humanitarinės pagalbos ir vystymosi tarpusavio sąsajomis yra vienos svarbiausių sąsajų, į kurias reikia atsižvelgti; vis dėlto pripažįsta, kad taikos stiprinimas ir pagrindinių migracijos priežasčių šalinimas yra pagrindiniai darnaus vystymosi aspektai;

53. primena, kad pagalbos veiksmingumas, valstybės partnerės atsakomybė už vystymosi rezultatus ir pasitikėjimas valstybių partnerių valdymo sistemomis yra pagrindiniai principai, kuriuos būtina reguliariai tobulinti; taip pat pabrėžia, kad geras valdymas, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms yra neišvengiamos išankstinės sąlygos, susijusios su pagalbos veiksmingumu; ragina Komisiją nustatyti, kad teisinės valstybės principas ir pagarba žmogaus teisėms būtų svarbiausia išankstinė finansinės pagalbos patvirtinimo sąlyga;

54. pabrėžia, kad tvarumas yra nepaprastai svarbus bendram paramos vystymuisi veiksmingumui didinti nuolat stebint visų paramos teikimo būdų poveikį; primena tai, kad Darbotvarkėje iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslais daug dėmesio skiriama duomenims ir rodikliams, atsižvelgiant į tai, kad patikima stebėsena yra labai svarbi siekiant veiksmingos ir veikiančios strategijos;

55. pakartoja savo raginimą Komisijai į kitą metinę veiklos ataskaitą įtraukti struktūrizuotą EPF veiklos poveikio vertinimą, didžiausią dėmesį skiriant žmogaus teisėms;

56. prašo Komisijos įvertinti atskirai kiekvienos šalies ilgalaikius vykdomus EPF finansuojamus projektus, siekiant parodyti tikrąjį dešimtmečius trunkančių Sąjungos investicijų poveikį vietoje ir tai, kaip jos veiksmingai padėjo užtikrinti paramą gaunančių šalių ekonominį, socialinį ir darnų vystymąsi; taigi ragina Komisiją apsvarstyti vertinimo rezultatus ir apriboti ir (arba) nutraukti tolesnį neveiksmingų projektų finansavimą;

57. mano, kad didesnis dėmesys vietos MVĮ, privačiajam sektoriui ir pilietinės visuomenės organizacijoms turėtų būti pagrindinė bendradarbiavimo kryptis valdant Sąjungos delegacijų projektų portalus; pabrėžia, kad, turint mintyje finansavimo spragas, kurias reikia panaikinti norint pasiekti plataus užmojo darnaus vystymosi tikslus, strateginis dialogas su privačiuoju sektoriumi ir pilietinės visuomenės organizacijomis turi atlikti itin svarbų vaidmenį vietos ekonomikos vystymosi srityje;

58. mano, kad finansinė įtrauktis ir mikrofinansavimas yra pagrindiniai ekonominės ir socialinės pažangos veiksniai, darantys įrodytą poveikį vietos ekonominei veiklai ir darbo vietų kūrimui; su pasitenkinimu pažymi, kad EPF remia finansinę įtrauktį Afrikoje įvairiomis priemonėmis (pasitelkiant Europos darnaus vystymosi fondo (EDVF) garantijų fondą, NASIRA rizikos pasidalijimo fiansinę priemonę, fondą „Huruma“, projektą „Boost Africa“ ir Afrikos garantijų fondą), kuriomis, be kita ko, siekiama teikti mikropaskolas nepakankamai aprūpintiems Afrikos ūkininkams; ragina Komisiją ir kitas Sąjungos institucijas nekurti naujų finansinės pagalbos priemonių ir vietoj to ragina užtikrinti didesnį finansinės pagalbos priemonių matomumą atitinkamose veiklos srityse ir Sąjungoje;

59. pažymi Vidaus audito tarnybos atliktą EK ir EIVT koordinavimo auditą ir su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į audito išvadą, kad Komisijos tarnybų (DEVCO GD, Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinio direktorato (NEAR GD) ir Užsienio politikos priemonių tarnybos) ir Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) koordinavimo veikla iš esmės yra veiksminga ir efektyvi; vis dėlto tvirtai pabrėžia, kad reikia nustatyti nesuskaidytą požiūrį į bendrą Sąjungos išorės pagalbą konkrečiai šaliai ir, koordinuojant veiksmus su DEVCO GD ir NEAR GD, stiprinti rizikos vertinimą ir valdymą siekiant parengti bendrą požiūrį į netikrumą ir rizikos mažinimo strategijas;

Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondo veiksmingumas

60. pažymi, kad Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondui (toliau angl. EUTF) skirti ištekliai iki 2018 m. pabaigos pasiekė 4,2 mlrd. EUR, iš kurių 3,7 mlrd. EUR skirta iš EPF, o 489,5 mln. EUR suteikė valstybės narės ir kiti donorai (Šveicarija ir Norvegija); pažymi, kad 2018 m. buvo įgyvendinti 187 projektai; atkreipia dėmesį į tai, kad iki 2018 m. pabaigos ES ir Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) bendra migracijos apsaugos ir reintegracijos vystymo iniciatyva buvo išplėsta ir įgyvendinama jau 26-iose Afrikos šalyse vietoje 14-os šalių;

61. primena nuolatinę Parlamento poziciją, kad Komisija turėtų užtikrinti, jog visi patikos fondai, įsteigti kaip nauja vystymosi priemonė, visada atitiktų bendrą Sąjungos strategiją ir vystymosi politikos tikslus, t. y. mažinti ir naikinti skurdą, ir visų pirma padėtų užtikrinti, kad Europos šalių saugumo interesai nebūtų viršesni už paramą gaunančių gyventojų poreikius; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę apriboti finansinę pagalbą EUTF projektams, kuriuos įgyvendinant nukrypstama nuo šios pagrindinės krypties;

62. pabrėžia, kad EUTF turi padėti pašalinti pagrindines destabilizavimo, priverstinio gyventojų perkėlimo ir nelegalios migracijos priežastis propaguojant atsparumą, ekonomines ir lygias galimybes, gyventojų saugumą ir žmogaus raidą bei socialinę plėtrą; pažymi, kad pagrindinių neteisėtos migracijos priežasčių koncepcija ir ypatumai keičiasi ir turėtų būti kruopščiai pritaikyti ir išanalizuoti, kad būtų galima geriau pagrįsti projektų intervencijų pridėtinę vertę ir geriau pristatyti pasiektus rezultatus;

63. pažymi, kad Audito Rūmai padarė išvadą, jog EUTF yra lanksti pagalbos teikimo priemonė tokiose srityse kaip maistas, švietimas, sveikata, saugumas ir darnus vystymasis, tačiau, atsižvelgiant į precedento neturinčius iššūkius šiam fondui, jo struktūra turėjo būti labiau sutelkta į tikslus, kurie laikomi pernelyg plačiais, kad būtų galima veiksmingai valdyti veiksmus visuose Afrikos regionuose ir įvertinti poveikį;

64. su susirūpinimu pažymi, kad daugelis Audito Rūmams ([1]) ir vienuoliktojo EPF laikotarpio vidurio vertinimo dėl EUTF įgyvendinimo autoriams susirūpinimą keliančių klausimų iš esmės nesprendžiami; pakartoja, jog yra susirūpinęs dėl:

— to, kad Šiaurės Afrikos ir Somalio pusiasalio programos dalys neturi dokumentais pagrįstų projektų pasiūlymų atrankos kriterijų,

— to, kad nėra specialios rizikos vertinimo sistemos,

— to, kad esama rimtų EUTF projektų rezultatų vertinimo trūkumų,

— EUTF projektų veiksmingumo ir tvarumo ir Sąjungos gebėjimo atidžiai stebėti jų įgyvendinimą,

— to, kad nėra konstruktyvios strategijos dėl geriausios praktikos ir sėkmingų paramos programų sklaidos ir nušvietimo žiniasklaidoje,

mano, kad, atsižvelgiant į tokias išvadas, EUTF pridėtinė vertė yra labai abejotina;

65. primena tai, kad didžioji dalis EUTF lėšų yra EPF lėšos, o iš to savaime išplaukia, kad parama vystymuisi naudojama ne Sąjungos šalių partnerių vystymosi planams, bet trumpalaikiams Sąjungos migracijos politikos tikslams pasiekti, ir tai prieštarauja Lisabonos sutarties bei Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo nuostatoms; atkreipia dėmesį į tai, kad EUTF greičiau buvo priemonė, pagal kurią buvo įgyvendinami projektai siekiant greitai išspręsti atsirandančių mišrių migracijos srautų problemą, o ne kovoti su ilgalaikiais migracijos veiksniais, laikantis paramos vystymuisi principų;

([1]) Specialioji ataskaita Nr. 32/2018 „Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas. Tai lanksti priemonė, tačiau reikia skirti dėmesio konkrečioms sritims“.

66. pažymi, kad, sutelkiant išteklius iš EPF, Sąjungos biudžeto ir kitų donorų į patikos fondus, neturėtų nutikti taip, kad vystymosi ir bendradarbiavimo politikai skirti pinigai nepasiektų savo įprastų naudos gavėjų ar jais nebūtų siekiama pirminių tikslų; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad, nors Sąjungos indėlis į EUTF bus teikiamas daugiausia naudojant OPV išteklius, EUTF nėra sutelktas vien tik į vystymusi pagrįstus tikslus; atkreipia dėmesį į tai, kad migracijos valdymo teminei daliai 2018 m. teko didžiausias lėšų kiekis – nuo 17,3 % 2016 m. iki 30,8 % EUTF lėšų 2018 m.;

67. pažymi, kad padidėjo ne tik migracijos valdymui skirta dalis visuose EUTF patvirtintuose projektuose, bet ir vis daugiau lėšų skiriama Šiaurės Afrikos šalims – nuo 23 % visų migracijos valdymui skirtų lėšų 2016 m. iki 52 % 2018 m.; apgailestauja dėl to, kad, nors Sąjunga siekia remti pažeidžiamus ir marginalizuotus gyventojus, kuriems EUTF skiria daugiausia dėmesio, 55 % finansavimo pagal migracijos valdymo dalį buvo skirta projektams, kuriais buvo siekiama apriboti neteisėtą migraciją ir atgrasyti nuo jos 2017 m. suvaržant ir kontroliuojant migraciją; įspėja, kad naudojant paramą vystymuisi kaip migracijos ir saugumo problemos sprendimo priemonę ne tik kenkiama Sąjungos vystymosi prioritetams, bet tai gali lemti didesnį skurdą ir nestabilumą, dėl kurių žmonės būtų priversti palikti savo bendruomenes; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją apsvarstyti galimybę apriboti ir (arba) panaikinti nuostatas dėl finansinės paramos EUTF projektams, kuriuos įgyvendinant nepaisoma ilgalaikės Sąjungos vystymosi politikos prioritetų;

68. primena tai, kad regionų ir vietos valdžios institucijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir NVO bei privatusis sektorius yra partneriai siekiant veiksmingos vystymosi politikos ir kad nuolatinis dialogas su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir vietos bendruomenėmis yra labai svarbus siekiant nustatyti bendras strategijas ir prioritetus; ragina Komisiją užtikrinti, kad iš EPF ir iš Sąjungos biudžeto per EUTF nebūtų finansuojami Vyriausybinių ir vietos pajėgų (karinių grupuočių) įgyvendinami projektai, susiję su sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, ypač tokiose šalyse kaip Libija ir Sudanas;

69. primena, kad EUTF finansavimas, gaunamas pagal vystymuisi skirtas biudžeto eilutes, neturi būti naudojamas saugumo priemonėms, keliančioms grėsmę migrantų teisėms, remti; ragina Komisiją nustatyti apčiuopiamas garantijas, kad įgyvendinančiosios institucijos nenaudotų su migracija susijusių EUTF lėšų projektams, kuriuos įgyvendinant būtų pažeidžiamos pagrindinės migrantų žmogaus teisės, ir kad su migracija susiję EUTF projektai ilguoju laikotarpiu neprisidėtų prie šalių ir subregionų destabilizavimo, kaip jau ne kartą buvo pažymėta šiaurinės Nigerio dalies NVO ir vietos gyventojų; pabrėžia, kad įgyvendinant ES skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondo projektus žmogaus teisės turi būti integruojamos svarbiausiu programavimo etapu ir jais turi būti prisidedama prie žmogaus teisių užtikrinimo atitinkamose šalyse;

70. ragina Komisiją į savo susitarimus dėl įnašo, sudaromus su įgyvendinančiaisiais partneriais (JT agentūromis ir valstybių narių vystymosi agentūromis), įtraukti aiškias ir skaidrias nuostatas dėl žmogaus teisių, siekiant išvengti situacijų, kai Sąjunga galėtų netiesiogiai finansuoti projektus, kuriais pažeidžiamos žmogaus teisės; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į projektą „Eritrėjos ir Etiopijos sujungimas atkuriant pagrindinius Eritrėjos arterinius kelius“, kurį finansuoja EUTF ir valdo Jungtinių Tautų projektų paslaugų biuras, ir pagal kurį per nacionalinę tarnybą finansuojamos Eritrėjos nacionalinės statybos bendrovės, naudojančios priverstinį darbą;

71. ragina Komisiją užtikrinti, kad Sąjungos bendrai finansuojamų projektų darbo vietose nebūtų naudojamas priverstinis darbas ir nebūtų vergijos sąlygų; rekomenduoja Komisijai įgyvendinti skaidrią ir griežtą Sąjungos bendrai finansuojamų projektų stebėsenos sistemą, kuri turėtų apimti anoniminių skundų nagrinėjimo procedūrą ir tolesnius veiksmus;

72. yra susirūpinęs tuo, kad Audito Rūmai nustatė pavyzdžių, kai projektais tenkinami panašūs poreikiai, kaip ir tenkinami kitomis Sąjungos finansinėmis priemonėmis, taigi, esama rizikos, kad gali būti dubliuojama kitų rūšių Sąjungos parama; ragina Komisiją ypač stengtis užtikrinti, kad jos veiksmai būtų nuoseklūs ir suderinti su regioninės plėtros programomis, ir kuo labiau padidinti pasaulinės pagalbos poveikį ir veiksmingumą siekiant garantuoti, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama vystymuisi, o ne sienų kontrolei ir saugumui migrantų nenaudai;

73. atkreipia dėmesį į tai, jog Komisija pripažįsta, kad reikia toliau stiprinti bendrą stebėsenos sistemą; palankiai vertina tai, kad per antrąjį 2018 m. ketvirtį patvirtintas bendrųjų produkto rodiklių rinkinys, sudarytas iš 41 rodiklio, ir kad įdiegta techninė pagalba; pažymi, kad pagal tris EUTF veiksmų programų dalis dirbama siekiant geriau nustatyti konkrečius tikslus ir pradinės būklės duomenis projekto lygmeniu;

74. mano, jog reikia deramai pasirūpinti, kad būtų užtikrinta geresnė Komisijos, Parlamento ir valstybių narių komunikacija EUTF įgyvendinimo klausimais ir pakankamas viešas informavimas apie jų operacijas ir veiksmingumą, taip pat pastarųjų priežiūra ir auditas; ragina Audito Rūmus apsvarstyti galimybę atlikti EUTF įgyvendinimo poveikio Sąjungos vystymosi politikai auditą biudžeto ir rezultatų požiūriu; todėl ragina Komisiją remiantis auditu padaryti išvadas ir užtikrinti, kad EUTF projektai, kurie buvo neveiksmingai įgyvendinti, būtų nutraukti arba būtų labai apribotas jų finansavimas;

Afrikos taikos ir saugumo struktūra

75. susirūpinęs pažymi, kad Afrikos taikos ir saugumo struktūra (ATSS) nukenčia dėl didelės priklausomybės nuo išorinių finansinių išteklių dėl valstybių narių nedidelių įmokų į Taikos fondą ir riboto papildomo finansavimo, kurį ATSS pritraukia iš alternatyvių finansų šaltinių;

76. pripažįsta, kad EIVT ir Komisija susiduria su labai sudėtingomis situacijomis Afrikoje, kurioms būdingi politiniai ir veiklos iššūkiai bei suvaržymai daugelyje sričių, ypač susijusių su pagrindinių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimu, institucijų finansavimu ir trūkumais bei politiniu ryžtu įsikišti į konfliktus, jų išvengti ir juos valdyti;

77. apgailestauja dėl to, kad dėl šios Afrikos, kuri yra labai priklausoma nuo donorų ir tarptautinių partnerių, atsakomybės ir finansinio tvarumo stokos atsiranda veiklos trūkumų; ragina Komisiją skatinti Afrikos Sąjungą prisiimti atsakomybę už ATSS, siekiant didesnio finansinio savarankiškumo, ir geriau paskirstyti Sąjungos paramą, ją skiriant ne vien veiklos sąnaudoms, bet ir gebėjimų stiprinimo priemonėms finansuoti;

78. apgailestauja dėl to, jog Sąjungos parama ATSS turėjo menką poveikį ir ją reikėjo perorientuoti ir kad Sąjungos parama daugiausia buvo skirta prisidėti prie pagrindinių ATSS veiklos išlaidų ir kad daugelį metų ATSS buvo labai priklausoma nuo donorų paramos;

79. reiškia itin didelį susirūpinimą dėl stebėsenos sistemos spragų atsižvelgiant į jos pajėgumą pateikti atitinkamus duomenis apie veiklos rezultatus; prašo Komisiją pagerinti vertinimo sistemos veiklos pajėgumą ir rezultatus, siekiant aiškiai parodyti, kad Sąjungos įmokos daugiausia gali būti susietos su apčiuopiamu ir teigiamu poveikiu taikai ir saugumui vietoje; kviečia Komisijos tarnybas surengti rezultatų stebėsenos misiją ir kuo skubiau pateikti Parlamentui ataskaitą šiuo klausimu;

80. remdamasis pirmiau minėtais susirūpinimą keliančiais klausimais, rekomenduoja Komisijai apsvarstyti galimybę atšaukti visą ATSS skiriamą finansinę paramą;

Išorės investicijų planas ir Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF)

81. primena finansinį tikslą pritraukti 44 mlrd. EUR investicijų; pažymi, kad Sąjunga skyrė 2,2 mlrd. EUR 94-iems EDVF derinimo projektams (Išorės investicijų plano 1 ramstis) ir 1,54 mlrd. EUR EDVF garantijoms 28-ioms investavimo programoms teikti;

82. ragina DEVCO GD toliau didinti informuotumą apie Išorės investicijų plano teikiamas finansinio sverto galimybes į vystymosi partnerystes pritraukiant privačiojo sektoriaus investicijas; tačiau primena, kad ypatingą dėmesį reikia skirti ne tik Išorės investicijų plano papildomumui, bet ir kriterijams, taikomiems jį valdant, siekiant išvengti vystymosi finansavimo nukreipimo privatiems investuotojams arba siekiant gauti palūkanų ar pelno;

83. pažymi, kad įgyvendindama 21 derinimo projektą Sąjunga Užsachario Afrikai taip pat skyrė 547 mln. EUR, kurie, kaip tikimasi, padės sutelkti 4 mlrd. EUR transportui, energetikai, privačiajam sektoriui ir žemės ūkiui remti; pritaria tam, kad būtų skatinamas mišraus finansavimo vietos aspektas;

84. atkreipia dėmesį į tai, kad vykdant Sąjungos regioninį bendradarbiavimą buvo iš esmės finansiškai prisidėta prie paramos biologinės įvairovės ir miškų išteklių valdymo projektų ir jis atliko svarbų vaidmenį siekiant išsaugoti 16 saugomų teritorijų Centrinės ir Vakarų Afrikos regione;

85. ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti sėkmingai įgyvendintų projektų sklaidai ir didinti visuomenės informuotumą apie Sąjungos investicijas į visuotinį darnų vystymąsi;

Europos investicijų banko (EIB) AKR investicinė priemonė

86. ragina EIB toliau remti vietos privačiojo sektoriaus – itin svarbios tvarumo ir atsparumo varomosios jėgos – vystymąsi, remti paramos gavėjams itin svarbią pagrindinę socialinę ir ekonominę infrastruktūrą, taip pat naujų vietos ir regioninių partnerių paiešką konkrečioje mikrofinansų srityje; ragina EIB padidinti papildomumą geriau pagrindžiant lėšų naudojimą;

87. ragina EIB dėti daugiau pastangų ir imtis atitinkamų priemonių siekiant geriau reklamuoti EIB priemones šalyse, kuriose EIB investicijų poveikis bus didesnis;

88. palankiai vertina 139 mln. EUR dydžio Sąjungos įnašą per AKR investicinę priemonę, skirtą mikrofinansų kredito linijoms, dėl kurio turėtų būti suteikta apie 26 300 paskolų labai mažoms įmonėms ir asmenims;

89. mano, jog svarbu, kad EIB nuolat skirtų laiko išsamaus patikrinimo politikai ir rezultatų vertinimo priemonėms, siekiant geriau susipažinti su finansinių tarpininkų ir naudos gavėjų charakteristikomis ir geriau įvertinti projektų poveikį galutiniams naudos gavėjams;

Sąjungos ir Afrikos santykių ateitis

90. atkreipia dėmesį į vykstančius svarstymus dėl būsimos ilgalaikės Sąjungos ir Afrikos strategijos ir partnerystės, kartu atsižvelgiant į šią galimybę padidinti pagalbos teikimo būdų veiksmingumą; mano, kad reikia pereiti nuo tradicinio į pagalbą orientuoto santykio prie labiau strateginio ir integruoto bendradarbiavimo;

91. ragina Komisiją su partnerėmis parengti metodą vadovaujantis požiūriu „daugiau yra daugiau“, kad pagalbą būtų galima pritaikyti atsižvelgiant į trečiųjų šalių pagarbą demokratinėms teisėms, teisinei valstybei, tarptautinių konvencijų laikymuisi ir t. t.;

92. pabrėžia, kad, kaip pirmiau nurodyta Parlamento rezoliucijose ir pasiūlyme dėl naujos 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos, siekiant išvengti biudžeto suskaidymo, EPF turėtų būti įtraukti į Sąjungos biudžetą; atkreipia dėmesį į tai, kad EPF įtraukus į Sąjungos biudžetą padidės biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos gebėjimas tikrinti, kaip Sąjungos biudžetas naudojamas už Sąjungos ribų.